تتهن کان تہ ڏيکاريون ئي نہ ها

نئنا جي ديدي شادي ڪري اجمير هلي ويئي ته نئنا جي دل ۾ اڪيلائي ۽ اٻاٽڪائي اصل ڏوڪي آيون. ديولاليءَ جهڙي ننڍي شگهر ۾ اسڪول مان پڙهي موٽڻ ڪان پوءِ به ڪيترائي ڪلاڪ ملندا هئس واندڪائيءَ جا، تڏهن گڏيون اڱڙا ۽ ڪافور جون ڊالس ڪنيون ويٺي ڪيليندي هئي.

ديدي نيٺ ڏيڍ سال ڪانپوءِ مس مس پيڪن ۾ ٽڪڻ آئي. هن ڀيري جاڙا ٻار ڪڪو ۽ ڪڪي به ڪٺي آئي. نئنا ڪان گڏا گڏيون ئي وسري ويا. ٻار وري اهڙا ڪلٽا سنا هئا جو نئنا ماءُ کي چيو، ”ڏسجانءِ ويهي ممي مان ديديءَ کي هي گڏو گڏي واپس ڪٺي وڃڻ اصل ڪانه ڏينديسانءِ.“

ديديءَ چيو، ”هيءَ ڏس چري، هنن گڏي گڏيءَ لاءِ ته منهنجي سس سهري، پٽ کي ننڍيءَ عمر ۾ شادي ڪرائي آهي. ويهن سالن ڪانپوءِ سندن گهر ۾ وري ڪو ٻار ڄائو آهي.“

نئنا وڃي ماءُ جو پلئه پڪڙيو، ”ڪيئن به مونکي ديديءَ جهڙا گڏو گڏي ڪپن.“

تڏهن پڦيءَ نئنا جو ڳل پٽي چيو، ”ته پلا هاڻي ڳوليان تنهنجي لاءِ به گهوٽ. “

نئنا وڃي پيءُ جو پاسو ورتو چيائين، ”پپا توهين منهنجي هڪڙي ڳالهه مڃيندا؟“

پپا جي پلا هئي لاڏلي ڌيءَ، تنهن چيس، ”هڪ ڇو، پلي ٻه ڳالهيون چئه، ڇو نه مڃيندس.“

نئنا ڏسٽي آگر ڪولي چيو، ”هڪ ڳالهه، مونکي ديديءَ وانگر

شادي ڪرايو...“

پپا ڪل روڪي چيو، ”پر ڇو؟ ڪهڙي تڪڙ آهي. “

”ٻي ڳالهه “، وڇين آڱر ڪولي نئنا چيو، ”مونکي ديديءَ جي ٻارن جهڙا ڳڏو ڳڏي کپن“.

پپا نئنا کي ٻانهن کان ڇڪيندو مميءَ ۽ ديديءَ وٽ وٺي آيو. پنهنجي ڪل دٻائي چيائين، ”پڇوس ڇا ٿي چوي؟“

نئنا ديديءَ جي ڳچيءَ ۾ ٻانهن ورائي سندس ڪن پنهنجي وات وٽ آڻي چيو، ”ٻڌ ديدي مونکي تو جهرو ڳڏوڳڏي کيئن بہ کپي. تون ڪهڙو بہ گهوٽ مون کي ڳولي ڏي مان شادي ڪنديس“.

ديدي ڪل ۾ ٻيٺي ٿي ويئي. چيائين، ”مون ڪونہ سمجهيو تہ تون اجا ههڙي ٻوڪ بصر هوندينءَ. “

مگر نئنا کي ڪنهنجي پرواهه ڪين هئي. بس ڳڏو ڳڏي کپي پوءِ انهي لاءِ شادي بہ ڇو نہ ڪٽي ڪرڻي پوي.

ولائت کان ڪو ماسات نئنا جن جي گهر ۾ اچي لٿو شادي رچائڻ لاءِ.

نئنا جهٽ وڃي پڦيءَ کي ڪن ۾ چيو، ”تون پپا کي چئہ هن سان ڪٽي شادي ڪرائي مونکي“.

پڦيءَ نئنا جا ٻئي ڳٽ ڪٽي چموڻ ۾ پڪڙيا ۽ لڳي کلڻ چيائين، ”اٺ پنيان گهنڊ تي سو لڳنديءَ“.

ٻئي ڏينهن نئنا جي مميءَ مهراج کي مهمان جون چنيون ويٺي ڏيکاريون تہ شاديءَ جو يوگ ٻيٺو اٿس ڪين نہ. هاڻي نئنا وٺي ماءُ سان ضد ڪيو تہ منهنجون بہ چنيون ڏيکار مهراج کي.

مهراج مهمان جو يوڳ ته جلدي ٻڌايو پر جڏهن نئنا جون چنيون ڏنائين تڏهن ڊڪر چڙهي ويس. الاجي ڇا ڪجهه نئنا جي مميءَ کي ٻڌايائين جو ان جي به ساڳي حالت ٿي ويئي. نئنا ماءُ جي ڳلي ۾ لٽڪي چيو، ”ٻڌاءِ نه ممي ڪڏهن آهي منهنجي شاديءَ جو لڳن؟“

ماءُ نئنا جي مٿي تي هٿ ڦيرائي ٻچڪارڏيئي چيو، ”تون ڏس اجا آهين ڪيڏڙي؟ مهراج چوي ٿو وڏي ٿئي ته پوءِ ٻڌائيندس.“

پر مميءَ اهو ڪوڙ ڳالهايو هو، ڇو ته پوئين صبح جو نئنا سوڙ اندر جاڳندي ٻڌو، سندس ممي پپا کي چئي رهي هئي، ”هيڏانهن اسان جي ڌيءَ کي ته ڏسو ڇا پئي ڪري؟ روز پئي پيٽ کان پڇي، پلا هي ڇوڪرو ڪيئن لڳندو؟ پلا ڦلاڻو ڇوڪرو توکي مون لاءِ پسند آهي؟ مان ته رڳو پيئي سندس منهن ۾ نهاريان. ڪيئن ٻڌايانس ته مهاراج چوي ٿو، شادي هنجي نصيب ۾ ئي ڪينهي.“

نئنا جو ته رڳو منهن سوڙ جي اندر هو، ڪن ته ٻاهر ڪيو سڀ ڪجهه ٻڌي رهي هئي سو سوڙ اچلي ٽپ ڏيئي اٿي ڪڙي ٿي. وڃي پيءُ کي پاڪي پائي ضد ڪرڻ ويئي، ”ته پپا مهراج ڪوڙو آهي مان شادي ضرور ڪنديس.“

بابل سندس مٿي تي هٿ ڦيرائي چيو، ”ڇو نه ڪندو منهنجو گل پٽ شادي، پر ٻچا ارڙهين سالين کان اڳ شادي ڪرائڻ سرڪاري ڏوهه آهي. “ ڳل تي هٿ رکي ويهي رهي هئنا.

آخر پنج سال به گذريا، پر ڏاڍو ڏيري ڏيري گذريا. نئنا هاڻ چڱي سمجهو ٿي ويئي هئي. ديديءَ گهوٽ سان وڃي گڏ سينگاپور وسائي هئي. هڪ ڏينهن هڪ جوان ڇوڪرو ديديءَ وٽان پارسل کڻي آيو. هڪ سهڻو ميڪ اپ سيٽ هو. ڇوڪر چيو، ”ديديءَ چيو آهي، هيءُ سيٽ

منهنجي پيٽ نئنا کي هٿ ۾ وجي ڏج. "

سيٺ وئندي جو نئنا ڇوڪر جي منهن ۾ ڏٺو، ته مورت ڇپجي ويئي سندس من ۾. سنئين سينڌ، گهنگهرالو گهاٽا وار، صاف ڏاڙهي لٿل چهرو، سڀ کان سهڻيون هيون سندس ڪڙيل سورج مکي گلن جهڙيون اکيون، جن سان نئنا جي اکين ۾ سڌو نهاري چيائين، "ديديءَ کي لکج ته منهنجي هٿ ۾ ڏنائين سيٺ. "

سيٺ وڃي نئنا اکيون ئي بند ڪري ڇڏيون. ٿڙندي ٿاٻڙندي ڪنهن طرح پنهنجي ڪمري ۾ پهتي. اکيون کڻي کوليائين ته هر هنڌ اهي نيڻ پيا نظر اچنس، دل ۾ چيائين، "ظلم ٿيو. "

نئنا جو ڊئڊي بازار مان فروٽ وغيره وٺي موٽيو هو. نئنا کي سڏي ڏاڍي اتساهه سان مهمان لاءِ ڪجهه ڪپي ٺاهي کڻي اچڻ لاءِ چيائين. مگر اتيئي ڪجهه ياد اچي ويس ۽ سندس اتساهه گم ٿي ويو. نئنا ٻه پهرين ته ڪجهه دير ڊريسنگ ٽيبل وٽ ائين بيٺي رهي ڄڻ پٿر جي مورتي هئي.

ٻئي ڏينهن پڦيءَ اچي نئنا جي مميءَ کي چيو، "هٿ ته ڪول" ۽ يڪدم سندس هٿ مٿان تاڙي وڄائي چيائين، "ڪلهه جيڪو ڇوڪرو ساجن، تو وٽ نئنا لاءِ پارسل کڻي آيو هو، انهيءَ کي نئنا پسند آهي. بس هفتي ۾ شادي ڪري ڇوڪريءَ کي سينگاپور وٺي ويندو."

نئنا کان ٽڪڙ ۾ نڪري ويو، "۽ هني مون؟"

پڦيءَ اکين جا دوڏا ڦاڙي چيو، "توهان کي ته ڪو مالڪ سمجهائي. ڏيتي ليتيءَ جي ٻه ٻول ڪانهي، اجا مٿان ڪپيوَ هني مون. "

نئنا جي ته دل ۾ دهل ٿي وڄيا، پڦيءَ جا ٻئي هٿ پڪڙي

چيائين, ”ساري ساري, دادي ساري“.

ساجن جي ماءُ پيءُ تہ نئنا کي اڳيئي ڏسي ڇڏيو هو, بس ساجن جي اچڻ جي دير هئي. سو ٻن ڏينهن کانپوءِ مڱڻو ٿيڻو, هفتي کانپوءِ شادي. ليڪن مڱڻي جي منڊي جو نئنا جي نصيب ۾ ڪانہ هئي, سو مڱڻي ڏينهن صبح صبح پڪي سهڪندي آئي. چيائين, ” ساجن جي پيءُ کي ساجن جو سيٽ اچي لڳو آهي تہ ساجن سندس ڌيءَ سان شادي ڪري... “

”اڙي اها تہ ساجن کان ٻہ ٽي سال وڏي آهي. “ پپا چيو.

داديءَ چيو, ”پر ڇوڪري کي پنهنجي نوڪريءَ جو ٻہ تہ خيال رکڻو آهي“.

تڏهن نئنا جي پپا هٿ ڇنڊي چيو, ”خير سويل ئي بچي وياسين, هي ڇوڪرو تہ شادي نہ, سودي بازي ڪرڻ وارن مان ٿيندو“.

نئنا تہ خبر ٻڌي وسامي ويئي. ساجن جي گهنگهرالو ڪارن وارن وارو آڪار جو سندس ڇاتي اندر اڪرجي ويو هو, انکي ويٺي ڏوراپا ڏيڻ.

ماءُ اچي نئنا جي مٿي تي هٿ رکيو چيائين, ”مائٽين واريءَ کي جوائي تي موڪليان. ڏسج تنهنجي لاءِ ڪهڙو نہ اچو ڇوڪرو ٿي ڪٺي اچي“.

مگر ٿيو ائين جو مائٽين واري جيڪا مائٽي ڪٺي آئي اهو ڇوڪرو بلڪل ڏيڍ اکہ هو.

نئنا جي ماءُ چيس, ”گرياڻي منهنجي سون جهڙيءَ ڌيءَ لاءِ پلا وڏ وارو ڇوڪرو ڇو ڪٺي آئي آهين؟“

گرياڻيءَ ڏاڍي تپرس مان چيو, "آئي تون ڇوڪري جي عيب جي ڳالهه تي ڏسين. گهر ته ڏس اصل لکن تي وڃي ليٽندي..."

نئنا کان کل نکري ويئي. گرياڻيءَ ڇڇيو, "کلين ڇو ٿي؟"

نئنا سهمجي ويئي. اکيون هيٺ ڪري چيائين, "اسان جي پاڙي ۾ هڪ شاهوڪار گهر تي پوليس جي ريڊ پيئي. انهن جي بلئڪ جو ناڻو برابر سندن پلنگن جي گاديلن مان نڪتو, جن تي هو ليٽندا هئا. "

تڏهن بابس به کلي ڪٺي گرياڻيءَ کي هٿ جوڙيا. چيائين, "وڏو گهر ڪپيئي ڪونه, جو اسانکي گهٽ نظر سان ڏسي. پوءِ ڏاوا ڪيئن پنهنجي نهرن کي احساس ڪمتري ڏياري ڏنگيندا آهن, سو سڀ ڏسي چڪا آهيون."

گرياڻي ته هلي ويئي. نئنا سوچڻ لڳي آخر هيءُ مائٽي نهڻ جو سچ وري ڪڏهن اپرندو جڏهن مان ساهيڙين کي شاديءَ تي اچڻ لاءِ نوتو ڏيئي سگهنديس.

شڪر اهو ڏينهن جلدي پهچي ويو. گهوٽيتن مگڻي جي گهر ڪئي تڪڙي. نئنا جي ماءُ پيءُ جو منهن لٿل هو. پاڻ ۾ سس پس پئي ڪيائون, "جڏهن ڇوڪريءَ جي نصيب ۾ شادي لکيل ئي ڪانهي تڏهن مگڻو ڪري به ڇا ڪبو" ليڪن ڏني مک ڳيهڻ به ڏاڍي مشڪل ڳالهه هئي. آخر مگڻو به ٿي ويو ته شاديءَ جو ڏينهن به اچي پهتو. صبح ساڻ نئنا جي ماءُ شينات جيءَ جون ڳنڍيون پئي ٻڌيون. پيءُ ڏاڍي چنتا ۾ ٻڏل هو. چيائين, "نئنا ڏيءَ اسان قسمت خلاف کهاڙي ڪنئين آهي. " نئنا جي دل به دڪ دڪ ڪرڻ لڳي. شاديءَ جون گهڻيون رسمون ته پوريون ٿي چڪيون هيون. نوگرهي گهري ٻڪي به ٿي ويئي. نئنا جي ديدي پڦي وغيره ڏاجو ساهري گهر پهچائي آيون. مگر سس پس ۾ ڳالهه پسرڻ

لڳي ته گهوٽ راجا پڄي ويو آهي.

اچانڪ نئنا جي هٿ ۾ هڪ چٺي اچي پيئي. لکيل هو:

”نئنا ديوي مونکي معاف ڪج. هن وقت هيءَ شاديءَ مان نٿو ڪري سگهان. منهنجي چاچي جا مونتي لک احسان آهن, پر منهنجي مرضيءَ خلاف شاديءَ جو ايڏو اڊمبر ڪيو ويو آهي جو مان احسانن هيٺيان دٻجي مرڻ لڳو آهيان. ٻن سالن ۾ ايترو ڪجهه ضرور ڪمائي ايندس, جو توکي سکي رکي سگهان. ان وچ ۾ ڪو مونکان وڌيڪ لائق ور پائين ته پلي هلي وڃج. مان ڪو به ٻنڌن نٿو وجهڻ چاهيان توتي...“

ماءُ ته چٺي ٻڌي بيهوش ٿي ويئي.

نئنا جون اکيون کلي ويئون. ماءُ کي چيائين, ”شادي شادي شادي_ الاجي ڪهڙي مايا جار ۾ اچي پيئي آهيان. ان کان ته ڪا ڊاڪٽر يا پروفيسر ٿيان ها ته چگو هو. “

گريانيءَ ٻوڪ ڦاڙي چيو, ”ڪرن ڪراون آپي آپ“ سو ڪير ٿو اڄ ڪرمن جي لڪئي کي مٽي. شادي ٿي ويئي ته ڇٽبو ڇوڪريءَ جي ڪرمن ۾ اهو ئي مڙس لکيل هو جي وري طلاق ٿي ويئي ته چوندا... ڇا چوندا تڏهن؟ سنڌ ۾ ڇوڪرين جو لکيو 5 سالن جي عمر ۾ کلندو هو, هاڻي پنجويهن سالن ۾ به نٿو کلي – مطلب؟... اجايون آهن سڀ ڳالهيون. اگر جي ڳجهن جي ڪل جو تشين کي به پوري ڪانهي. ههڙي سني سهڻي ڇوڪري, انهن ڇريائيءَ جي خيالن سبب گهر ۾ وهاري ڇڏي ڇا؟“

مگر نئنا جا ماءُ پيءُ اصل ننو اکر واري وينا.

رکي رکي آخر گرياڻيءَ چيو، ”پلا هڪ ڪم ڪندا، منهنجي ڪالوني وارا منهنجو مٿو ڪائي ويا آهن ته ڪا سٺي ماستياڻي آڻي ڏي، جيڪا ڪالونيءَ جي ٻارن کي سنڌي لکڻ پڙهڻ سيکاري... “

پيءُ نئنا کي سڏ ڪري گرياڻيءَ واري ڳالهه ٻڌائي. نئنا يڪدم هائو ڪئي. ماءُ به چيو، ”جڏهن شادي به لکيل ناهي. ته ڀلي وڃي چوڪري سڪرت جا ڪم ڪري. “

مگر ٿيو ائين، جو نئنا گرياڻيءَ واريءَ ڪالونيءَ ۾ سنڌي پڙهائڻ شروع مس ڪئي ته گرياڻيءَ وٽ نئنا لاءِ ٻه چار مائٽيون اچي ويئون. آخر هڪ ڏينهن گرياڻي نانڪ کي ۽ سندس ماءُ پيءُ کي سڏو نئنا جي گهر وٺي آئي. چي، ” ڏسو پائي هي نانڪ جا ماءُ پيءُ اچي پڻيان پيا اٿم ته نئنا جهڙي آدرشي چوڪري، اسان کي ڪيئن به وٺي ڏي..“

نئنا جا ماءُ پيءُ ته نانڪ تي موهت ٿي پيا ڇو ته جهڙي هئي نانڪ جي سونهن سوڀيا، تهڙو هوس سڀاءُ. مگر ڪين گرهن جا هٿ لڳل هئا، سو ڏاڍي آنا ڪاني ڪيائون. ليڪن هيڏانهن چوڪري وارا به سڀ ڳالهيون گرياڻيءَ وٽان ٻڌي چڪا هئا. انڪري اصل تياري ڪري آيا هئا. منڊي به ساڻ آندي هئائون. نانڪ نئنا کي منڊي پائي ته نئنا به ٺڙي پيئي. نانڪ جي ماءُ ڪيس گلي لائي چيو، ”اڄ کان وٺي هيءَ منهنجي ننهن آهي“ گلي مان سوني زنجير لاهي ڪٽي نئنا کي پاتائين. ٻن ڏينهن ۾ باقاعدي شادي به ٿي گذري.

سک سان نئنا گهوٽ سوڌي پيڪن ۾ ستا وارو ڪرڻ آئي. پيءُ کي ڪلي چيائين، ” پپا ڪيترو ڏک ڏنو جنم پتريءَ؟ انڪان ته ڏيکاريون ئي نه ها. “